



Sayı : 13.815

Tarih : 10.09.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Yusuf TEKİN** tarafından Anayasanın 98. İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

C. Otlu
Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Mevcut eğitim sisteminde özellikle engelli öğrenciler için çözüm bekleyen birçok sorun bulunmaktadır. Bilindiği gibi Duchenne Musküler Distrofi (DMD) hastalığı, çocukluk döneminde başlayan ilerleyici bir kas hastalığıdır. Genel olarak belirli aşamalarda motor becerilerde kayıplar yaşanmakta ve bu kayıplar sonucu özellikle 6-7 yaş aralığında tekerlekli sandalye kullanımı zorunlu hale gelmektedir. DMD hastası çocukların eğitim süreçlerinde yaşadıkları sorunları ve ihtiyaçlarını ortaya koymak için Türkiye Kas Hastalıkları Derneği tarafından yapılan bir anket çalışması, DMD hastası çocukların eğitim süreçlerinde ciddi yapısal ve psikososyal engellerle karşılaştığını ortaya koymuştur.

Anket sonucuna göre; öğrencilerin yalnızca %21'i ders ve etkinliklere tam katılım sağlamakta, %58'i kısmen katılmakta, %13'ü ise çoğunlukla katılamamaktadır. Öğrencilerin %56'sı okul ulaşımı için özel düzenlemelere erişememektedir. Ankete katılanların %57'si okullarda rampa ve asansör gibi fiziksel erişim imkanlarının yetersiz olduğunu söylemiştir. Öğrencilerin sadece %43'ü okul tuvaletlerini rahat kullanabilmektedir. DMD hastası öğrencilerin okullarında engelli rampası, engelli asansörü, kendilerine özel tuvalet olmaması sorunları yıllardır devam etmesine karşın etkin çözümler getirilmemektedir. Engelli rampası bulunan okullarda ise mevcut rampalar kullanıma uygun olmamaktadır. Dar ve güvenli olmayan okul asansörlerinde tekerlekli sandalye kullanımı neredeyse imkansız hale gelmektedir. Aileler çocuklarının sınıfının giriş katta olmasını talep etse de sınıfları üst katlara verilebilmektedir. DMD hastası öğrencilere fiziksel değil de zihinsel engelliymiş gibi davranıldığına, akran zorbalığına veya dışlanmaya da dikkat çekilmektedir. Türkiye Kas Hastalıkları Derneği, eğitimciler ve okul yöneticilerinin engelli öğrencilere yönelik yasal yükümlülüklerini yerine getirmediği takdirde ciddi yaptırımlar uygulanması gerektiğini vurgulanmıştır. İl Milli Eğitim Müdürlükleri veya valiliklerde fizyoterapist kadroları oluşturularak, okulların engelli erişimi konusunda düzenli denetlenmesi, okula devam edemeyen öğrenciler için uzaktan eğitim imkanlarının güçlendirilmesi, okulun tüm alanlarında erişilebilirliğin sağlanması, fiziksel

engellerin ortadan kaldırılması, okullarda engelli öğrencilerin psikolojik destek alabileceği özel birim oluşturulması, rampaların, asansörlerin, tuvaletlerin, sıra ve masa düzenlemelerinin uygun hale getirilmesi, DMD hastası her öğrenci için, taleplerini ve ihtiyaçlarını karşılayabilecek özel ekipler kurulması, bu ekiplerin okul yönetimi ile koordineli çalışarak Milli Eğitim Bakanlığı ile görüşmeler yapması, gerekli destek ve düzenlemelerin sağlanması talepleri bulunmaktadır.

Eğitim hakkı en temel insan hakkı olarak kabul edilmektedir. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve diğer birçok uluslararası insan hakları belgesinde yer almaktadır. Anayasanın 42. maddesi kimsenin eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılmayacağını hükme bağlamıştır. Anayasa ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler çerçevesinde DMD hastası öğrencilerin eğitime tam ve etkin katılımının sağlanması devletin sorumluluğundadır.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye genelinde örgün eğitime devam eden DMD hastası kaç öğrenci bulunmaktadır?
- 2- DMD hastaları başta olmak üzere, fiziksel engelli öğrencilerin eğitime erişimini kolaylaştırmak amacıyla hangi çalışmalar yapılmaktadır?
- 3- Türkiye genelinde okullarda rampa, asansör, erişilebilir tuvalet ve uygun masa-sıra düzenlemeleri için çalışmalarınız var mıdır?
- 4- Türkiye genelinde okullarda rampa, asansör, erişilebilir tuvalet ve uygun masa-sıra düzenlemeleri için denetimler yapılmakta mıdır? Eksik tespit edilen okullarda eksiklikleri gidermeye yönelik planlar var mıdır?
- 5- DMD hastası öğrenciler için özel eğitim destekleri, bireysel eğitim planları veya fiziksel ihtiyaçlarına uygun çözümler geliştirilmiş midir?
- 6- Düzenli olarak okula devam edemeyen DMD hastası öğrenciler için uzaktan eğitim olanaklarını güçlendirmeye yönelik çalışmalarınız var mıdır?
- 7- Türkiye genelinde okullardaki engelli öğrencilerin haklarını izlemek ve erişilebilirlik denetimini yapmakla görevli birimler veya fizyoterapist kadroları bulunmakta mıdır?
- 8- Engelli öğrencilere yönelik hizmetlerde yetersiz kalan okul yönetimleri hakkında herhangi bir idari yaptırım uygulanmakta mıdır?

9- DMD gibi ilerleyici kas hastalıklarına sahip öğrencilere ve ailelerine psikososyal destek sağlanması için yaptığınız bir çalışma var mıdır?

10- DMD hastası öğrencilerin bulunduğu okullarda öğretmenlere ve akran zorbalığını önlemek için öğrencilere DMD hastalığı hakkında gerekli bilgilendirmeler ve eğitimler verilmekte midir?

11- DMD hastalarının eğitimden kopmalarını önlenmek için Bakanlığınızın projeleri nelerdir? Ailelerin ve bilim insanlarının taleplerini dikkate alacak mısınız?